

N:o 5

A.-B. Centraltryckeriet
Örebro 1914

Maj 1914

Äges af:
Svenska Brandmänna-
Förbundet
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgivare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 2.75 för år. Lösn. 25 öre

Annonspriser:
I texten 1 kr., å andra platser
70 öre pr cm. och spalt

Eldsvåda ombord på en atlanterångare.

Ur facklig synpunkt bör det för hvarje brandman vara av intresse att känna till, hur eldsvåda ombord på en atlanterångare bekämpas. Efterföljande från tyskan öfersatta berättelse ger en rätt god inblick häri, hvarför den ansetts förtjäna plats i denna tidning.

Kommandanten, kapten Rufver, å ångaren Imperator skildrar själf förloppet sålunda: Den 28 aug. kl. 3 30 f. m. anmälades till mig af vakt-hafvande andre officeren Gaprecht, att eld utbrutit i bakre delen af proviantrummet. Manskapat alarmerades omedelbart och samtliga skott stängdes. För att få kännedom om eldens omfattning nedsändes Gaprecht och timmermannen Gühl till rummet ifråga, båda försedda med rökmask. De återvände inom kort samt framhöllå såsom sin åsikt, att det syntes dem vara omöjligt att bekämpa elden med ånga. Jag gav då order om, att alla till buds stående slangar skulle riktas mot det brinnande rummet, och strålarna fördes så nära eldården som möjligt af de båda nämnda personerna.

När rök och hetta blefvo för svåra kom timmermannen upp och anmälde, att han uppmanat G. att också draga sig tillbaka. Då man med säkerhetslinan gav honom tecken, att han genast borde komma upp, signalerade han tillbaka, att detta icke vore nödvändigt.

Under tiden bade Newyorks brandkår samt en flodspruta anländt till ångaren, hvilken låg förankrad i nämnda stads hamn. Samtidigt anmälades, att G. icke längre svarade på signaler med linan, hvarför jag genast gaf order, att alla ansträngningar skulle riktas på att rädda honom. På grund av den allt intensivare röken misslyckades tyvärr alla försök att komma G. till hjälp, hvarför han ej heller kunde räddas.

Ombord befunno sig ännu tredje och fjärde klassens passagerare, vilka kl. 5 30 under största lugn fördes i land, och kl. 6.30 voro maskinerna klara för att ångaren, i händelse elden skulle gripa vidare omkring sig, kunna gå ut ur hamnen.

Manskapat avkyldde med vatten andra och tredje klassens vattentäta skott och däck för att elden icke skulle angripa dessa. Då skeppet på grund av de in pumpade vattenmassorna började kränga åt babord, läto vi fylla styrbords sidas boxar med kol, tagna från babordsidan, hvarigenom skeppet först kom på rätt köl, och sedan, såsom vi ville, krängde åt styrbord. Härigenom runno de i proviantrummet in pumpade vattenmassorna från babord till styrbords sida, och vi kunde märka, att de nådde elden, som utvidgats åt styrbord, och kväfde denna. Klockan var nu 8.30 f. m. Eldsläckningsarbetet utfördes af personalen saktligt och lugnt. Orsaken till eldens

uppkomst antages vara kortslutning i den motor för luftkylningen, som befann sig i förrummet till kylrummet på babords sida. Kl. 6 e. m. var skeppet i det närmaste läns-pumpat och afbränningsarbetena kunde börja och utfördes oafbrutet natt och dag med sådan raskhet, att Europapassagerarna vid sin ankomst inte märkte spår av eldsvådan.

Ytterligare upplysningar angående elden ha gifvit följande vid handen: Elden uppstod i förrummet till proviant- och förrum. Själftva uppkomstorsaken har man ej kunnat utreda.

Brandrummet var beläget på tionde däcked uppifrån räknadt. Vid branden kunde man utan större svårigheter komma fram till sjätte däcked men att komma vidare utan rökmask var på grund af rök och hetta omöjligt. Andre officeren Gaperecht hade redan föregående jul synnerligen utmärkt sig vid en brand ombord på ångaren "Furst Bismark". Han hade därför befordrats och var bekant såsom en ytterst duktig officer och synnerligen modig man. Då elden utbröt framträngde han med rökmask ända till tionde däcked, där han en lång tid sökte bekämpa elden med en slang. Slutligen tvang honom den tilltagande hettan och rökutvecklingen att draga sig tillbaka, varvid antagligen luftslangen och signal-linan fastnat i trappan, hvarför han inte kunde komma längre än till trappan mellan sjätte och sjunde däcked. För att rädsla sig har han sedan försökt att skära af luftslangen och signallinan, men på grund af den i luftslangen inlagda metalltråden hade detta icke lyckats honom. Därpå tyckes han hafva försökt få af sig rökmasken men antagligen därvid förlorat medvetandet och fallit. Han anträffades död vid trappan mellan sjätte och sjunde däcked.

Det beklagansvärda olycksfallet har sålunda tillgått på samma sätt som många gånger händt vid brandkärer. Kanhända hade G. kunnat rädda sig, om han hade lösgjort linan från bättet och aftagit luftslangens rem samt rökmasken. Genom försöket att afskära luftslangen förlorade han dyrbar tid, fördröjde möjligheterna till självfräddning och inandades för mycket rök. Ett sådant försök måste bli ödesdigert.

Rerré.

Jonsereds Fabrikers Aktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar
af sprutslangar af prima kvalitet.

Lagförslag om släckning af skogseld.

Jordbruksministerns anförande till statsrådsprotokollet.

Till den stundande riksdagen kommer regeringen att framlägga ett förslag till lag om förekommande och släckning af skogseld.

Ärligen åstadkomma skogseldar, framhåller bl. a. jordbruksministern i sitt yttrande till statsrådsprotokollet, stor fördel till skogarna i riket. Sedan år 1876 har sålunda skogseld öfvergått allmänna skogar till en sammanlagd areal af icke mindre än 122,317 hektar eller närmare en kvarts miljon tunnland. Beträffande enskildas skogar saknas tillförlitliga siffror, men med säkerhet kan antagas, att dessa skogar härjats af eld i minst lika hög grad som de allmänna skogarna. Stor svårighet möter vid försök att uppskatta, huru stor skada ärligen föranledes genom skogs härjande af eld, däri inberäknadt markens värde-minskning samt de för eldens släckning använda arbets- och andra kostnader, men förvisso måste man härvid räkna med högst betydande belopp.

Efter en längre redogörelse för byggningsabalkens bestämmelser, hvilka länge ansetts otillfredsställande, samt på grund där af framkomna ändringsförslag öfvergår jordbruksministern till norrländska skogsvårdskommitténs förslag, hvilket han anser kunna i hufvudsak läggas till grund för ny lagstiftning. Vid den granskning, för hvilken förslaget varit föremål inom departementet, har emellertid en omarbetning i vissa delar ägt rum.

Brandfogdeinstitution

I kommittéförslaget föreskrifves bl. a. vidtagande af erforderliga säkerhetsåtgärder vid elds uppgränd "i skog eller annan utmark eller i närheten af skog". Då emellertid förslaget syfte är skogselds förekommande och släckning, har denna bestämmelse ändrats till att afse elds uppgränd "i skog eller så nära skog, att elden lätt kan spridas dit". En af förslaget viktigare nyheter är brandfogdeinstitutionen. Första upprinnelsen till denna är att söka i de i början af 1880-talet tillkomna brandfogderna i Norrbottens och Västerbottens län, där i anseende till de långa afstånden samt skogs- och kronobestjuningens fåtalighet ofta hände, att skogseld spred sig vida omkring, innan hjälp hann fram, och denna anordnings nytta har sedermera vitsordats af domänstyrelsen. Då ett allmänt, ej enbart kommunalt intresse förefinnes att erhålla brandfogdar

i tillräckligt antal, har i det omarbetade förslaget intagits en bestämmelse, att kommunalstämman förslag rörande indelning i brandrotar skall underställas k. bhdes pröfning. Angående skyldigheten att deltaga i släckning af skogseld erinrar jordbruksministern, att redan 1734 års lag bygger på allmän medborgerlig plikt att deltaga i släckning af dylik eld. I likhet med kommittén finner jordbruksministern ej anledning frågå denna princip.

I stället för kommitténs förslag rörande ordnandet af befälsrätten vid brandställe vill jordbruksministern förorda, att i regel brandfogden i första hand skall vara befälhafvare. Man torde ju också kunna utgå därifrån, att till brandfogde utses den jämväl för denna uppgift lämpligaste. Emellertid torde såsom undantag böra stadgas, att där elden antändt eller hotar att antända allmän skog, vederbörande jägmästare skall, då han kommer tillstädes, öfvertaga befälet. Vidare har det ansetts lämpligt att uppdraga åt k. bhde att förordna befälhafvare, då elden tagit större omfattning.

Ersättning för släckningsarbete.

Förslaget innehåller därjämte bestämmelser om ersättning i vissa fall för deltagande i släckning af skogseld, och hvad kommittén härutinnan föreslagit finner sig jordbruksministern kunna i huvudsak biträda. Dock anser han nödigt att något förtydliga de föreslagna bestämmelserna. I likhet med kommittén uppfattar jordbruksministern arbetet med släckning af skogseld såsom en allmän medborgerlig plikt, som icke utan vidare bör grunda rätt till anspråk på ersättning. Å andra sidan måste det anses med rättvisa och hillighet förenadt, att då arbetet för släckningen varit i väsentlig grad betungande eller eljest särskilda omständigheter föreligga, ersättning eller särskild belöning utbetalas. Att stadga en oavkortad rätt till ersättning eller belöning anser jordbruksministern emellertid ej vara lämpligt, utan har till k. bhde öfverlämnats att i bvarje särskildt fall pröfva och afgöra, huruvida ersättning eller belöning bör utgå eller ej. På grund af redan vidtagna åtgärder till skydd mot faran för att järnvägarna skola föranleda skogseld har jordbruksministern slutligen icke ansett nödigt att, åtminstone för närvarande föreslå särskilda lagbestämmelser härutinnan.

Det s. k. propositionsförslaget har remitterats till lagrådet, där föredragande är revisionssekreteraren Erik Lillienberg. Den nya lagens ikraftträdande är avsett att äga rum den 1 jan. 1915.

Brandmännen och esperanto.

Vid den internationella utställningen för bok-industri och grafisk konst som i år hålles i Leipzig, kommer esperanto att utgöra en afdelning för sig, i egen paviljong. En del af denna esperantoutställning får för brandmännen sitt särskilda intresse.

Af tvenne tyska esperantister, anställda vid Leipzigs brandkår, har från brandkärer världen rundt insamlats statistiskt material; uppgifter öfver löne- och tjänstgöringsförhållanden, fotografier öfver brandstationer, eldsläckningsmaterial och uniformer, factidningar, uppgifter öfver städernas och brandkärernas storlek o. s. v.

Efter utställningen kommer allt att samlas i album och sändas till brandkärerna i alla länder för att visa hvilken vidtomfattande statistik som kunnat erhållas, endast med tillhjälp af esperanto.

En af dessa tyska brandmän, herr Oswald Panzer i Leipzig, ställer en vänlig uppmaning till yrkeskamrater i Sverige, att fortast möjligt sända material till dennes esperantoutställning. Om afsändarne så önska, samt uppge sina adresser, erhålla de i gengäld fotografier från Leipzigs brandkår. Sändes vanliga illustrerade brefkort bör frimärket placeras på bildsidan. Meddelanden bör om möjligt affattas på tyska eller helt esperanto, och sändes under adress: S:ro Oswald Panzer, Weissenfelsersstrasse 54¹¹ st. Leipzig-P. Germanujo.

Leipzigs brandchef, hvilken mycket intresserar sig för esperanto, har vid därvarande kär låtit anordna en kurs i esperanto med Oswald Panzer som lärare. I kursen hafva deltagit 16 brandmän och lokal har gratis ställts till deras förfogande af brandchefen. Själff skall han möjligen efteråt utgifva en statistisk bok öfver hela världens brandkärer. Boken skall utgifvas på tyska och esperanto.

Kamrater, studera esperanto! Då de flesta af oss underordnade brandmän ej åtnjutit förmånen att läsa något annat språk än vårt modersmål, ha vi genom att lära oss esperanto ändå en möjlighet att sätta oss i förbindelse med icke svensktalande folk. Hvilken betydelse detta vid många tillfällen kan ha inses lätt af hvar och en. Utgifvandet af en factidning på esperanto är dessutom helt säkert endast en tidsfråga.

"*Esperantiano.*"

Prenumerera på Svensk Brandkårs-Tidning!

åro de förmånliga medel mot stötar och slag.

HALLIKSSÖIS EMBRUVALIUM, LIT LUL
och LYPTOLSALVA

Henrikssons prisbelönta Benzinmotorsprutor

försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co.

STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

Pump-Rapid

Henrikssons Brandsläckare RAPID & PUMP-RAPID

samt Brandsläckaren n:o 76, modell 1914, 12 liter. Ny för året.

Samtliga godkända af Tarifföreningen.

Försäljas genom

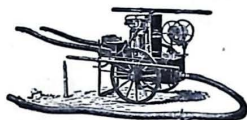
HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

Rikstelefon 5799.

N:o 76

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

Henrikssons prisbelönta Handkraftsprutor

försäljas genom

Hrr. Järn- & Redskapshandlare

samt i parti från fabriken.

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,
och Mekaniska Verkstad. STOCKHOLM 4.

Rikstelefon
6053

Förbundsmeddelanden.

På förra förbundsåret beslöts, att 1914 års sammanträde skulle hållas i Malmö och att tiden för detsamma skulle framflyttas så, att deltagarna komme i tillfälle att bese Baltiska utställningen.

Tiden nämndes förslagsvis till maj månad, men på grund af tjänstgöringsförhållanden inom resp. kårer har denna tid för mången visat sig mindre lämplig. Jag vill därför nu föreslå, att årsmötet afhållas den 9—11 aug., och torde styrelsens ledamöter, innan maj månads utgång, delgifva undertecknad sina votum i frågan så att tiden för årsmötet genom nästa n:r af vår tidning kan fastställas, och nödiga anordningar för mötet föranstaltas.

Föredragningslista kommer sedan att i vanlig ordning tillställas föreningarna.

Det vore önskvärdt, att föreningarna och enskilda medlemmar, som önska någon frågas behandling å sammanträdet före den 20 juni ville insända desamma och att många — styrelseledamöter såväl som andra af våra medlemmar, genom sina inlägg göra detta sammanträde så gifvande

som möjligt, genom att föra fram någon idé, genom föredrag c. d.

Våra sammanträden äro ju inte uteslutande afsedda för behandling af föreningsfrågor utan böra, i så stor utsträckning som möjligt, lämna rum för studier på de områden som ligga vårt yrke nära.

Den gå gång ha vi ett särskildt tillfälle å utställningen där en hel del brandredskap kommer att utställas. För att så mycket som möjligt tillgodogöra oss af hvad den inom eldsläckningsområdet har att bjuda, har jag föreslagit tiden för mötet till 3 dagar.

Genom den utveckling som brandväsendet tagit, och vi våga hoppas, ännu mer kommer att taga, ställer det äfven större fordringar på yrkets utöfvare. Det bör därför vara oss angeläget att utnyttja alla tillfällen för inhämtande af kunskap och ideer i allt som rör yrket. Därigenom stå vi bättre rustade att fylla våra åligganden, blicken blir mera vidgad och lifvet gladare.

OBS.! Ansökningar om stipendier skola vara insända till undertecknad före den 20 juni och vara affattade i enlighet med Stipendiefondens stadgar. Ordföranden.

Löneförbättring vid Hernösands brandkår.

Som vi förut i denna tidning omnämndt in- gick personalen vid Hernösands brandkår i februari månad 1911 till stadsfullmäktige med ansökan om högre löneförmåner, denna ansökan slutbe- handlades vid sammanträde i april innevarande år.

Förutvarande löner voro:

Brandmästaren:

Begynnelselön	900
Tjänstgöringspengar	300
2 ålderstillägg å 150 kr. efter 5 och 10 år	300
	Kronor 1.500

Brandförman:

Begynnelselön	900
2 ålderstillägg å 100 kr. efter 2 och 4 år	200
	Kronor 1.100

Brandman:

Begynnelselön	800
2 ålderstillägg å 60 kr. efter 2 och 4 år ...	120
	Kronor 920

1911 begärdes följande löneförbättringar:

Brandmästaren:

Att begynnelselön höjes med 200 kr och 3 ålderstillägg å 100 kr. att utgå efter 3, 6 och 9 år samt ett beklädnadsanslag af 150 kr. pr år.

Manskapet:

Begynnelselön	900
4 ålderstillägg å 100 kr. efter 2, 5, 8 och 11 år	400
	1.300
Samt arvode för förman	150

Stadsfullmäktige har tillstyrkt följande att utgå från och med den 1 jan. 1914:

Brandmästaren:

3 ålderstillägg å 100 kr. efter 3, 6 och 9 år, och ett beklädnadsanslag af 150 kr. pr år.

Brandförman:

Begynnelselönen höjes med 100 kr. samt 1 ålderstillägg å 100 kr. efter 6 år.

Brandman:

Begynnelselönen höjes med 100 kr. samt 1 ålderstillägg å 60 kr. efter 6 år.

Nuvarande löner blir enligt nedanstående:

Brandmästare:

Begynnelselön	900
Tjänstgöringspengar	300
3 ålderstillägg å 100 kr. efter 3, 6 o. 9 år	300
Beklädnadsbidrag	150
	Kronor 1.650

Brandförman:

Begynnelselön	1.000
3 ålderstillägg å 100 kr. efter 2, 4 o. 6 år	300
	Kronor 1.300

Brandman:

Begynnelselön	900
3 ålderstillägg å 60 kr. efter 2 4 o. 6 år	180
	Kronor 1.080

Utom stationen boende gift manskap ha sedan år 1908 erhållit ett hyresbidrag af 100 kr. per år samt fri ved och lyse. Från och med sist- lidne februari månad indrogos dessa förmåner, med undantag att en (det finnes 3 st. gifta som bo utom stationen) fortfarande erhålla hyresbi- draget.

Vi hänvisa för öfrigt till n:o 4 af denna tid- ning 1913 hvari aflöningsförhållandena vid Her- nösands brandkår närmare beröras.

Nyanskaffning.

Stockholms brandkår har af A.-B. Scania-Vabis be- ställt två st. automobiler hvaraf den ena är försedd med en 1.500 minutilters "Ragpump" och den andra med upphängningsanordning för stege. Den 25 mtr långa stegen skall levereras af Allmänna Brandredskapsaffären, Stockholm. Ett glädjande bevis för att vi nu kunna få våra brandautomobiler tillverkade i Sverige och därigenom tillämpa satsen "Gynna svensk industri".

Karlskrona brandkår har under året anskaffat 500 meter 63 mm. linneslang af Jonsereds fabrikat; 100 st. 63 mm. "Ideal"-kopplingar med ty åtföljande förändring af brandposthufvud och strålrör, så att all 63 mm. slang nu är försedd med dessa kopplingar; 2 st. 20 mm. stål- rör med afstängning och knifspridare; 1 st. grenrör med kikkrensafstängning; 1 st. slangprofningspump med ma- nometer m. m. småmateriel.

Egen tillverkning: 2 st. hakstegar, 22 st. manskap- sxor, 4 st. större plätysxor, 1 st. sugfläkt till ångsprutan, 1 par stängselar med dragsträngar m. m. småmateriel.

Väldig eldsvåda.

Den 13 mars rasade i Portland, (Oregon) en fruk- tansvärd eldsvåda. Sex huskvarter ha lagts i aska. Äfven två i hamnen liggande ångare ha härjads af elden. Skadorna äro betydande.

Eldsvådor.

Stockholm.

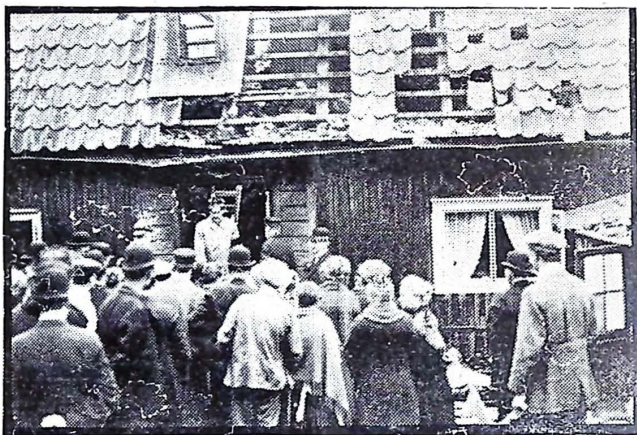
Bakom Gröna Lunds Tivoli ligger en stadsdel, dit stockholmaren knappast bittar, en käkstad fullt så pittoresk som någonsin Söders höjder. Denna stadsdel torde emellertid vara den mest eldfarliga inom Stockholms område, ty träkåkarna ligga så sammanpackade och gränderna äro så trånga, att hela platsen är så gott som ett enda lättantändligt byggnadskomplex.

Här inträffade natten till onsdagen omkring kl. 11 en eldsvåda, som kunnat lägga hela stadsdelen i aska, men hvilken tack vare brandkårens

Vid brandkårens ankomst syntes huset stå i full låga. I ett fönster åt gatan stack armen af en man orörlig ut. En stege restes pålsnabbt upp för att bringa hjälp. Men det var för sent. Mannen var redan död. Han var bränd över hela kroppen och den våldsamt bolmande röken hade sannolikt påskyndat döden. Han befanns vara en 50-årig arbetare vid namn Albert Peters, bosatt i landsorten och blott på tillfälligt besök i Stockholm.

Det blef genast klart för brandkåren, att det fanns flera människor i huset, och allt gjordes nu för att rädda dem. Samtidigt tillkallades ambulansvagnen.

Brandsoldaterna trängde trots den svåra röken in i de olika rummen och hjälpte raskt ut de

Prins Carl besöker brandplatsen.

raska ingripande i tid blef begränsad. Dess värre hann emellertid elden ödelägga fem familjers hem, och tre människors skadades, bland dem två så svårt, att döden genast följde.

Olyckan står i samband med en del mystiska omständigheter. Först inträffade nämligen en annan eldsvåda i Djurgårdsstaden, vid Långa gatan. Brandkåren uttryckte och afvärdade faran på 10 minuter. Då brandkåren var på hemväg och redan befann sig ett stycke upp på Östermalm, fick den bud att vända, ty en ny eldsvåda hade utbrutit i Djurgårdsstaden. Man ville först knappast tro på det, men lågor och rök syntes slå upp bortom Allmänna gränd, och brandkåren vände då om i vildaste karriär.

Det var i Södra Varvsgatan 8 det brann. Huset i fråga är ett trähus i en väning jämte vindsvåning under det höga brutna taket. I huset bodde fem familjer, fyra i bottenvåningen och en på vinden.

där boende. I det rum, där den döde mannen anträffades, fanns en gammal kvinna liggande hjälplös. Det var en änkefru Peters, svägerska till den förut anträffade mannen, och innehafvarinna af lägenheten. Hon var svårt bränd och jämrade sig mycket, då brandmanskapat hjälpte ut henne.

Ännu en skadad kvinna anträffades. Det var en 76-årig änkefru Bengtsson, hvilken bebodde den andra af de två lägenheterna åt gatan. Hon var svartbränd öfver hela kroppen och sanslös. Särskilt ansikte, ben och händer voro svårt brända. Hon lyftes försiktigt ut och lades på marken i väntan på ambulansvagnen.

De öfriga i huset lågo alla till sängs vid eldens utbrott. En del hunno få nödortfittigt med kläder på sig; andra räddades i blotta linnat af brandsoldaterna.

Samtidigt vidtogos energiska anstalter för att begränsa elden, så att den ej måtte sprida sig till

den med det antända huset sammanbyggda längan af träkåkar, ett arbete som förvånansvärdt raskt kröntes med framgång. Redan före midnatt var brandkåren fullständigt herre öfver elden.

Under tiden anlände ambulansen och tog de två skadade kvinnorna med sig. En annan vagn, förspänd med häst, anlände för att bortföra mannen.

Från branden i Östersund.

Från de packade åskådareskarorna frågades det, hvarför detta åkdon ej körde fortare.

"Den vi forsla är ej hjälpt med att vi köra fort", svarade kusken sorgset. "Han är redan död." Vagnens mål var bårhuset.

Senare meddelades det, att äfven en af de kvinnor, ambulansvagnen fört till sjukhuset, fått dela samma öde. Änkefru Bengtsson hade nämligen af döden befriats från plågorna och från sjukhuset först till bårhuset.

Hemska ögonblick i det brinnande huset. — Ett ögonvittne skildrar räddningsscenerna.

Från det höga trärucklet hördes förtvifvlade rop och skrik. I fönstret till en vindskupa över andra våningen ropade en gammal gubbe på hjälp för sig och de sina.

Det fanns ingen möjlighet för de innevarande att rädda sig utför trappan. Den stod redan i ljusan låga och det enda de hade att göra i väntan på brandkåren var, att noga hålla igen dörren, så att icke röken skulle kväva dem.

Med beundransvärd raskhet manövrerade brandkåren i dessa eländiga labyrinth, där knappast tre män kunna gå till bredes. En stege slängdes upp och en brandsoldat klättrade upp och hämtade först ett litet barn, så bogsrades barnets mor och far och morfar utför stegen och dessa sluppo således undan med blotta förskräckelsen och bohagets förlust.

Men från flera andra håll hördes jämmerrop. Två kvinnor bäras ut från gården. De äro nästan sanslösa, ett barn i skolåldern, som också hämtades fram ur den brinnande kåken, gaf inte något lifstecken ifrån sig, då det lades in i ambulansvagnen.

Snart är paniken i full gång. Ur alla de öfriga kåkarna rusa människorna, en del nästan oklädda ut.

Förskräckelsen är mälad på allas anleten, ty man har fått nys om, att pyromanen varit framme igen. Man misstänker, att det brinner på alla håll och polisen har fullt arbete med att få litet reda i allt detta kaos.

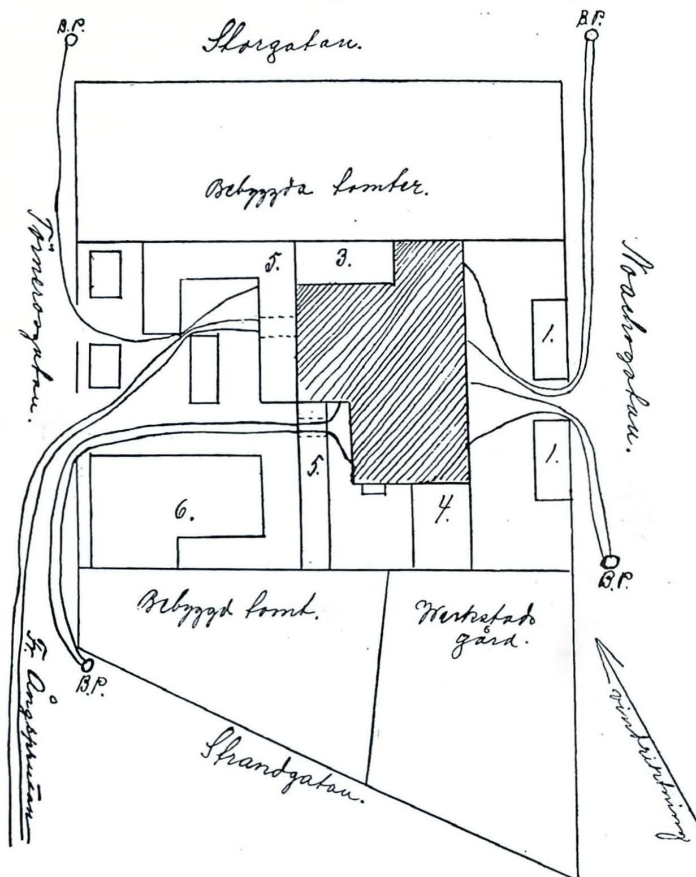

Från branden i Östersund.

En gubbe, som räddat sig i sista minuten, men inte fått med sig mer af sina jordiska ägodelar, än ett par byxor, en väst och en skjorta, springer barhuvad omkring och berättar om sina lidanden.

hoppa omkring på kåkens halvt raserade tak och hugga bort de ännu glödande stockarna.

En större eldsvåda utbröt strax före klockan half 10 natten till lördagen den 9 maj vid Sunds-

Plan öfver Söderbloms verkstad i Eskilstuna.

1 Kontor, 2 Maskinverkstad, 3 Oljeförråd, 4 Plåtslageri- o. snickeriverkstad, 5 Modellförråd m. m., 6 Gjuteri, ///// Af elden härjadt område, == Slangledn., O Brandpost.

Skala: 1:1000.

Lugnet återkommer så småningom, då man märker, att brandkåren blir den kritiska situationens herrar och man börjar undra, vem de skadade eller kanbända de döda voro. Gummorna samlas snyftande i präng och portar och diskutera olyckan, under det brandsoldaterna, viga som kattor

borgs handelsträdgård, belägen ett stycke utanför Skanstull. Elden härjade ett svinhus, som nedbrann till grunden, hvarvid en del svin och höns blefvo lågornas rof.

En vid trädgården anställd arbetare, som bor i en stuga ett stycke från svinhuset, hade då han

i något ärende gått ut fått se rök och lågor slå ut från svinhuset. Han sprang genast till en närbelägen villa, där telefon finns, och anmodade husets folk om att eftertelefonera brandkåren. Därefter begaf han sig ned till eldhärden och alarmerade på vägen folk som bodde i närheten. Man började genast spränga dörrarna till svinhuset för att få ut kreaturen, omkring 75 svin och ett 60-tal höns. Elden grep emellertid omkring sig med rasande fart och gjorde det omöjligt att rädda alla svinen, och af hönsen lyckades man endast få ut en ringa del.

Under tiden hade brandkåren alarmerats och utryckte klockan 9.35 med motorsprutan från Johannes samt en slangvagn från Katarina under befäl af löjtnant Hamberg. Då brandkåren kom till platsen, stod hela svinhuset i ljus låga och det blef ganska snart tydligt att här ingenting stod att rädda. Emellertid ledades en slangledning upp till eldhärden och efter en stunds arbete hade man fått bukt med densamma. Då var byggnaden dock tillspillogifven. Den närbelägna skogen, som går aldeles intill svinhuset, var på grund af att vinden låg åt detta håll starkt hotad, men man lyckades hindra elden att kasta sig öfver till träden. Strax efter kl. 12 kunde brandkåren återvända hem.

Huru många djur som blifvit innebrända visste man i går kväll ej med säkerhet, men det torde vara omkring 25 svin. De innebrända hönsens antal hade man emellertid ingen aning om.

Hur elden uppkommit vet man ännu ingenting med bestämdhet om. I svinhuset lär emellertid ha funnits en pannmur som använts till kokning af mat åt djuren och det torde vara ganska sannolikt att elden uppstått här, i synnerhet som man först observerat lågorna just på detta ställe.

Den brunna byggnaden, som var af trä, lär ägas af Stockholms stad och arrenderas af trädgårdsmästare Friberg. Herr Friberg uppger att han hade allt det brunna oförsäkrat.

Detta är den andra eldsvådan på några få år som härjar hr Fribergs egendomar. För ett par år sedan nedbrann ett honom tillhörigt tvåvånings bostadshus, beläget aldeles invid den gamla kvarnen i backen vid Skanstull, hvarvid en äldre kvinna blef innebränd.

Eldsvåda i Eskilstuna.

Söndagen den 26 april kl. 4,4 f. m. allärmede brandkåren från ett brandskåp i norra stadsdelen. Redan vid uttryckningen blef det klart för brandkåren att det gällde fullaste allvar. En skyhögh rökpelare utmärkte tydligt platsen för eldsvådan. Det var Söderbloms Gjuteriaktiebolags maskinverkstad som stod i lågor.

Elden som hade sin härd i centrum af byggnaden, hade fått ett sådant grepp i takresningen, att den, med de svaga strålar som vattenledningen lemnade, ej kunde hejdas. Ångsprutan alarmerades därför omedelbart, men som denna ej är placerad å brandstationen, utan vid Munktells verkstäder, så dröjde det en afsevärd lång tid, innan dennas strålar kunde komma till användning. Sedan ångsprutan väl kommit i gång, blef det snart klart att elden skulle kunna begränsas till den antända byggnaden.

I ett hörn af verkstaden fanns ett rum för förråd af bränn- och smörjoljor, detta var dock under samma tak som maskinverkstaden och ej eldsäkert skildt från denna. Det lyckades dock hålla elden borta från denna farliga punkt i trots af att vinden låg på just åt det hållet. Vägg om vägg med maskinverkstaden fanns ett stort förråd af modeller, inrymda å vinden i en långa af trä, (se skissen). Äfven detta räddades, liksom plåtslageri- och modellsnickeriverkstäderna.

Den brunna maskinverkstaden bestod af en enda stor sal, med tak af trä och papp. Taket var försedt med fönster som genast vid eldens utbrott af värmen sprungit sönder, åstadkommande ett starkt luftdrag, hvilket förklarar orsaken till eldens hastiga spridning. En läktare af trä fanns uppförd i byggnadens centrum, å denna voro en del tunga arbetsmaskiner placerade, hvilka efter hand med stort brak nedstörtade.

En tegelvägg kom i så betänklig lutning att fara för densamma fallande förelåg, hvarför en lina angjordes, hvarefter den drogs omkull. Släckningsarbetet aflöpte utan några svårare olycksfall, endast några smärre blesstyrer ådrogs af några af brandmanskapet.

Det använda slangmaterielet blef stort, icke mindre än 1,673 meter slang åtgick, fördelat i 7 ledningar från 4 brandposter samt 2 ledningar från ångsprutan

Det brunna var försäkrat i flera bolag, brandskadeersättningens sammanlagda belopp slutar på en summa af 300,100: 21 kronor.

Elden var begränsad kl. 5.30 f. m., efter-släckningen pågick till kl. 9 f. m. Vakt hölls af brandkåren hela söndagen, hvarefter fabriakens eget folk öfvertog bevakningen.

Anledningen till eldens uppkomst är ej konstaterad.

Borås.

Fästän sent kunna vi ej underlåta utan att införa ett från Borås ingånget referat:

Natten till långfredagen alarmerades Borås brandkår till ett en grossh. Andersson tillhörigt trevåningshus af trä. När brandkåren anlände stodo hela öfvervåningen samt vinden i full låga

och lågorna slogo ut genom taket och från i vindsvåningen belägna fönster. Genom ett energiskt bedrivet släckningsarbete var elden begränsad på en half timma. Tre stycken å vindsvåningen boende flickor räddades af brandkåren.

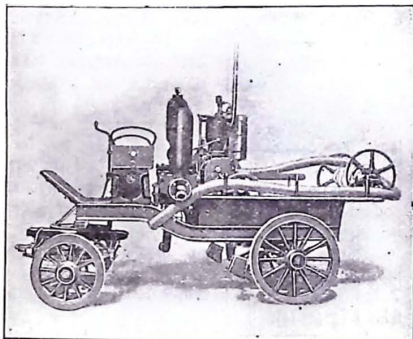
En ortstidning skriver om eldsvådan och släckningsarbetet: Brandkåren skötte sig briljant, och man är böjd att underskrifva det betyget, då man efteråt tager det härjade huset i betraktande. Ett vackert betyg för Borås brandkår.

Östersund.

Stor eldsvåda vid Norrlands artilleriregemente.

Måndagen den 4 maj kl. 4,25 e. m. alarmerades Östersunds brandkår från brandskåp till Norrlands artilleriregementes kasernetablissemang, där en förödande eldsvåda utbrutit. Redan uder färden till brandplatsen kunde kåren förbereda sig på ett styft arbete, enär väldiga svarta rökelare bolmade upp mot skyn.

Genast vid framkomsten utlades slangledningar från regementets samtliga fem brandposter.

Motorsprutan "MERIT"

— 5 hkr. —

Lättskött och absolut tillförlitlig.

Driftkostnad ca 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten per minut med en 25 met. vägrät, 20 met lodrät stråle.

Ca 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

— Motorafdelningen. —

Göteborg. Stockholm. Malmö.

Den vattentillgång som under vanliga förhållanden kunde ha erhållits från så många upp-tagningsställen skulle säkerligen ha varit tillräckligt stor för att begränsa elden. Här mötte dock mycket stora svårigheter och man stod praktiskt taget redan från början maktlös. Trycket i vattenledningen var nämligen så dåligt att vattnet endast sakta rann ur slangarna och det var omöjligt att nå högre med vattenstrålarna än omkring 3 meter. Orsaken härtill är att söka i kasernetablissemangets höga läge, som nästan ställer det i nivå med stadens reservoar i Björkbacka. Det släckningsarbete som med så mycket manskap och en så rik brandattiralj skulle ha kunnat utförts i tid, omöjliggjordes, tack vare denna beklagliga omständighet nu nästan helt och hållet. Felet var ju också omöjligt att afhjälpa. Men till denna besvärande omständighet, för hvilken ingen bär någon skuld, sållade sig äfven flera, genom hvilka släckningen högst väsentligt fördröjdes.

Regementet föfogar öfver en reservmotor, som i nödfall skall användas för uppdragning af vatten, men en olycklig slump gjorde att denna var obrukbar. Dagen förut hade nämligen ett fel upptäckts i densamma hvarför den genast förts bort till reparation, Äfven den hjälpen var sålunda ur räkningen.

Handspruvorna tillgrepos och sattes i gång så fort sig göra lät, och för att få dragkraft till dessa beordrades flera kompanier från fältjägerregementet till brandstället. Hvad vattenbristen hindrade fick man söka upphjälpa genom tillkallande af manskap i stor utsträckning. Snart voro också utom regementets personal omkring 300 man från fältjägerregementet i arbete. Af dessa placerades en stor del vid handsprutorna där de turade om med den rätt ansträngande pumpningen.

I det torra fodret fick elden god näring. Tiden från det elden observerades och till såväl regementets manskap som brandkåren voro färdiga börja släckningsarbetet kunde räknas i endast några få minuter. Härunder hade dock elden spridit sig öfver hela fodervinden. På ena ändan af byggnaden slogo lågorna redan ut genom de öfre portarna och på andra sidan bolmade väldiga rökmoln ut.

Brandchefen insåg att en släckning med den vattenmängd som fanns att tillgå var otillräcklig, hvarför han genast alarmerade ängsprutan. Sprutan placerades på Repslagaregatan och därifrån drogos nu slangar upp till artilleriet, en sträcka på åtskilliga hundra meter.

Under tiden hade elden spridit sig öfver hela fodervinden. Det var en väldig eldhärd som hade sin näring i de stora halm- och hölagren. På östra sidan af byggnaden steg en

hög eldpelare mot skyn och vidare ut genom alla fönster. Slutligen bröto sig lågorna ut äfven genom plåttaket och genom det kraftiga drag, som nu uppstod, tog elden oemotståndlig fart. Rökmolnen svepte öfver kaserngården med köks-etablissemanget och hettan var på stora afstånd olidlig. Lyckligtvis rådde vindstilla och det var också tack vare denna omständighet, som branden icke fick större omfattning.

Den brinnande byggnaden, som var ett väldigt träkomplex, icke mindre än omkring 80 meter långt och 20 meter bredt inrymmer såväl fjärde, femte som sjätte batteriernas stall och hela antalet innevarande djur utgjorde 140. Elden hade, efter hvad man genast tyckte sig kunna konstatera, börjat inom sjätte batteriets afdelning. Ehuru sådana anordningar icke finnas att alla djuren kunna frigöras från sina fästen samtidigt gick det dock fort nog att lösgöra dem från de järngrimskaft, i hvilka de voro bundna. Det var icke att tänka på att lägga gramma på hvar och en utan det gällde att omedelbart få dem lösgjorda och detta gick också, tack vare raskt ingripande, utan svårighet. Sedan hästarna blifvit fria drevos de helt enkelt ut mot dörrarna och ut på gården där de omhändertogs och fördes till hindergården. Från fjärde och femte batteriernas stall kunde djuren ledas ut.

Så snart det började brinna i ytterväggarna blef sommarstallet som ligger parallellt med den brunna byggnaden mycket starkt hotadt. Detta insågs i tid och med erkännansvärd raskhet drogs öfver det mest hotade partiet ett brandsegel som sedan begjös med vatten. Det arbete som befäl och manskap inom brandkåren och de båda regementena utförde för att rädda byggnaden från att antändas, var i många stycken synnerligen berömvärdt. De talrika civila åskådarna som iakttago brandsoldaterna och äfven en del öfriga i arbete hyste odelad beundran för deras mången gång minst sagdt djärfva prestationer och den uppfattningen att vår brandkår är synnerligen väl öfvad och fullt vuxen sin uppgift måste ovillkorligen bli högst väsentligt förstärkt. Hettan mellan den brinnande byggnaden och den som man sökte rädda var så stark att det för människor med vanliga känslor var omöjligt att vistas där längre än några få ögonblick. Slangförrarna som stodo närmast elden måste gå på gång öfverskjöljes med vatten.

På nedre sidan om det brunna stallet ligger på några meters afstånd regementets ridhus och detta var också hela tiden mycket starkt hotadt. Faran var dock icke här så öfverhängande allendstund byggnaden är af sten. För att minska faran här placerades några man på taket som begjöt den heta plåtbetäckningen med vatten. Deras arbete var ej heller af det bästa slaget.

Hettan var nämligen så intensiv att de endast för en kort stund i sänder kunde vistas öfvanför kroppåsen. Fönstren sprungo och trävirket antändes, men släcktes snart. Hade byggnaden icke varit af sten torde det ha varit omöjligt att rädda den. Värmen var så stark att rappingen efter långväggen mot brandhården föll af uteser stora ytor. Denna temperatur hindrade dock icke flera af manskapet att utföra ett vackert arbete för att hindra eldens spridning. Vid 8-tiden var hela den stora stallbyggnaden nedbrunnen och endast små delar af väggarna återstodo.

När elden bröt ut fördes hästarna nästan omedelbart till exercisfältet och för all säkerhets skull lät man senare äfven utrymma första divisionens stall och föra djuren dit.

Ur det brinnande stallet lyckades man rädda så godt som allt kronan tillhörigt remtyg. Där- emot torde det mästa af officerarnas enskilda utrustning, som fanns förvaradt i låsta skåp, ha brunnit upp. Från första divisionens stall utplockades all utrustning.

Genom branden har det ena af regementets två hufvudstall ödelagts. Då sommarstallet kunde räddas och den varma årstiden står för dörren, torde det icke behöfva möta större svårigheter att ordna stallrum för hästarna. Sannolikt måste man dock omedelbart påbörja återuppförandet af byggnaden.

Några svårare olycksfall uppstodo som väl var icke, men då hästarna kommo skenande som en stormflod ur stallarna, såg det mycket kritiskt ut, ty en hel del tillskyndande personer blefvo kullkastade, bl. a. öfverste Rudling och v. brandchefen Scharin. Den senare fick en våldsam stöt i västra axeln men deltog belä tiden i släckningsarbetet.

Allt det bruna var oförsäkradt, hvilket som bekant alltid är fallet med statens byggnader.

Huru elden uppkommit är omöjligt att afgöra. Någon eldstad finnes icke inom stallet och enda förklaringen skulle således kunna ligga i att kortslutning uppstått eller att någon handskats ovarsamt med eld, kanske t. ex. genom rökning. Sådan är dock, som man kan förstå, strängt förbjuden inom stallen.

Vid släckningen användes från brandposter och handkraftsprutor 1,658 meter slang och från ångsprutan utlades 550 meter. Kl. 9,5 på kvällen kunde brandkåren återvända till stationen. Eftersläckningen öfvertogs af regementets personal. Ångsprutan arbetade till 12-tiden på natten.

Ryktet att eld utbrutit vid artilleriet spreds med blixstens hastighet i staden. Den svarta rökpelare, som bolmade upp bar också snart vittne om att en mera omfattande eldstada uppstått.

I hundratal skyndade åskådarna till artilleriekasernetablissemanget, dit emellertid inga obehöriga finga tillträde.

Värdet af det brunna texerades till: Byggnaden till 70- å 80,000 kr. och det brända fougaret till inemot 8,000 kr.

Vid den 6 dennes hållet krigsrättsförhör framkom intet som kunde leda till eldens uppkomst. Nytt krigsrättsförhör hölls ånyo den 13 d:s med negativt resultat.

Brandchefens i Eskilstuna

uttalande med anledning af eldsvådan vid Söderbloms gjuteri.

Branden vid Söderbloms ger mycket att tänka på. Det var kanske en half miljon i värde som gick förlorat. Hur mycket däraf skulle ha räddats genom bättre anordningar? Hvilka möjligheter har vår brandkår att reda sig vid verkligt farliga tillbud? Vi ha varit skonade i många år från svårare eldsvådor. Vi ha icke haft eldsvådor under storm. Hur skulle det ha gått i söndags morse om det stormat exempelvis som i gå? Hvad betyder det vid ett sådant tillfälle att ångsprutan icke kommer i ordning förrän efter i det närmaste en halv timme? Eller hvad kan det gälla, om räddningsstegen icke hinner fram förr den heller? Nu kom den vid ungefär samma tid som sprutan. Om det brinner i ett högt bebott hus och till på köpet som i söndags morse strålarna icke kunna pressas upp till takåsen för de smala eller igenrostade rören skull, hvad skulle då kunna följa? Hvad betyder det, om som för några dagar sedan brandtelegrafan visar fel, så att brandautomobilens först för åt söder till Ahlfeltsgatan, då den skulle mot norr till motorbranden vid Tunafors? Lägg här till, att automobilens är tjänstbar för blott femton minuters färd. Eller vad kan inträffa om under ordergifning från den ena till den andra, enligt nu rådande splittrade system, en order tappas bort eller icke uppfattas, och aldrig kommer till utförande.

Nu är polisen vid brandalarm ett mellanled till brandkåren. Till en poliskonstapel gaf brandchefen i söndags morse order om ångsprutans utkallande. Polismannen uppfattade icke denna order, därvid som ursäkt kan anföras att han vid tillfället just var i färd med att bära bort den förut omtalade sjuka kvinnan. Hade brandchefen icke varit försiktig nog att gifva en annan polisman order att möta ångsprutan, så vet man icke när denna kommit. Den som fick order att möta såg ingen spruta, utan måste gå ända fram till Munktelles. Det var på det sättet man fick veta att sprutan skulle ut.

Brandtelegrafan.

Vår brandtelegraf är föråldrad. Den visar ibland alldes fel, såsom vid det nyssnämnda fallet, hvilket inträffade den 13 mars. Vid vissa väderleksförändringar kan man vara säker på att den slår fel. En modern brandtelegraf kontrollerar själf att den ständigt är i ordning. En sådnn anläggning kostar omkring 8,500 kr.

— Brandtelegrafan bör gå direkt till brandstationen, sade brandchefen vidare. Det är oegentligt att den skall skötas af polisen, lika oegentligt som det skulle vara att som man nu föreslagit kombinera den med renhållningskontoret. Den är ett ömtåligt instrument, dess tillsyn en ansvarsfull post; den kräfver träning och tillåter ingen distraktion.

Ny brandstation.

— Vårt största behov är naturligtvis en ny brandstation, sade brandchefen. Här finns ju icke plats för något. Logementet är trångt, expeditionsrummet är ynkligt och har endast sekundärt ljus. Där satt jag i sju år och ådrog mig nervositet. Vid brandstationen måste sprutor och stegar stationeras; där skall finnas säker tillgång till hästar, då sådana behövas.

Bilen.

— Vår bil är omodärn, fortsatte brandchefen. Farten är alldes för liten. Tidigare var den ej högre, än att småpojarna kunde springa förbi oss. 1912 insattes jungnerackumulatörer, men det ena är icke efter det andra, och vi kunna icke köra mer än 15 eller 20 minuter, förrän det säger stopp. Om vi nu köra fel till följd af missvisning från brandtelegrafan, så kanske bilen icke går fram till brandstället. Krafterna stiga fort i vår tid. För föga mer än tio år sedan hade vi en handkärva, med hvilken vi fingro springa till brandplatsen. Härmed fingro vi hålla på i fem år. Nu är icke den elektriska bilen tillfredsställande. Men så har ju också staden vuxit sedan dess och afstånden ökats.

Motorspruta.

— Hufvudsprutan bör som sagt vara stationerad vid brandstationen och bör vara en själfgående motorspruta. Då, men endast då, kunna vi så godt som ögonblickligen komma i gång med en kraftig släckning. Redan för fyra eller fem år sedan begärde jag en motorspruta för hästar. Man sköt på frågan under förhoppning att man skulle få tillfälle att skaffa en själfgående motorspruta. Synpunkten kunde ju vara riktig. Men nu bör den sprutan också komma. 20,000 kr. kostar den, men hade jag i söndags morse haft

en sådan spruta genast, så kunde kanske skadan ha begränsats till hälften.

Lifräddning.

— Stegen bör också finnas vid brandstationen, och helst bör den föras på bil. Stegen bör genast vara framme vid brandplatsen. Sekunderna äro dyrbara, när det gäller räddning af människolif, och att få fram stegen när platsen omspunnts af slangar är svårt. Med motorspruta, som därjämte bär slangar och manskap, stege på bil, samt nuvarande bil, stege och ångspruta som reserver kunna vi vara någorlunda rustade. Därtill en mindre motorspruta för tjänstgöring vid gårdarna å stadens landsbygd.

Gifta brandsoldater.

— Men den lefvande försvarskraften är icke minst viktig. Här är det också alldeles på tok. Vi ha fem fasta brandsoldater, i förhållande till stadens storlek den minsta brandkåren i Sverige. Bland dessa fem ogifta män förekommer ouppborligt omsättning. Efter kort tid ge de sig i väg. Två af dem som voro med vid Söderbloms hade inte sett en eldsvåda förut. Nej, vi måste ha bostäder för familjer, så att vi få brandsoldater som staona. I förslaget till besättning å den nya brandstationen äro upptagna tre gifta och sex eller sju ogifta brandmän, samt dessutom i särskild bostadsbyggnad tolf gifta män, som skulle utkallas endast nattetid.

— Ett tiotal ständigt tillgängliga brandsoldater är det minsta man kan begära. Fyra män behövas för att utlägga slangarna, fyra för att sköta stegen, och som jag förut sagt måste dessa två operationer ske samtidigt. Dessutom måste det väl finnas folk, så att det kan bli ombyte för ledighet. I Tyskland tjänstgör brandsoldaten två dagar och är ledig den tredje. Här bör man väl kunna påräkna ledighet åtminstone var sjunde eller åttonde eller tionde dag. För resten är det ju meningen att brandsoldaterna genom arbete å stadens förråd, reparation af renhållningsverkets vägnar o. s. v. skulle bidraga till sitt underhåll.

Hos stadsfullmäktige.

— Snart nog skulle dessa frågor komma fram för stadsfullmäktige, sade brandchefen. Beträffande brandtelegrafan har jag, efter erfarenheterna den 13 mars, ej ansett mig kunna stå till svars med mindre, än att jag i en skrivelse till brandstyrelsen påkallat skyndsamma åtgärder. Han tillade:

— Må man icke längre undanskjuta dessa frågor. Må vi skydda oss, innan en större olycka

inträffar. Man vet hur det gått på andra håll, i Umeå och Sundsvall till exempel. Tänk om elden komme riktigt lös på norr, eller Rademacher-gatan eller Köpmangatan, och om vi då icke utöfver hvad vi nu ha äga annat än de där gamla otympliga sprutorna med hundra man för varje, afdelade i 25:mannalag, som tröttna för var femte minut.

— Eller om någonting skulle hända vid Munktells eller Stålpessningen, anmärkte referenten. Stålpessningen lär ju vara en farlig punkt.

— Om Stålpessningen är farlig! Jag har drömt om eldsvådor där många gånger. Detta oerböda komplex, och därinnanför bara en enda vattenpost. Antag att man där skulle behöfva vänta på sprutan från Munktells en half timme. Nu går det ju an att man arbetar där dag och natt, så att det är ständigt tillsyn. Men det har dock förekommit farliga tillbud. Till exempel en gång, då elden kom lös midt ibland hartsgrytorna. Och de där elektriska starkströmsledningarna sedan! Ja, om det skulle hända något vid Stålpessningen! Hvilken fara för förlust ej blott i egendom, utan i arbetstillfällen för en stor del af vår stads befolkning.

Ordet fritt.

Det har förut någon gång i denna tidning varit synliga ett par artiklar angående befordringarna inom våra brandkärer, och skall jag bedja, att med Herr Redaktörens tillåtelse i Svensk Brandkärstidning få säga några ord i denna fråga.

Befordringsfrågan är nog en af de ömtåligaste strängar, man gärna kan beröra. Men då i denna sak förekommit förhållanden, hvilka af dem, som närmast beröras däraf, knappast kan lämnas åt glömskan, har jag ansett det vara med rättvisan öfverensstämmande att yttra mig något om tillvägagångssättet vid en del befordringar.

När inom en kär befordran skall äga rum t. ex. till förman, skulle man väl i all rimlighet nämn kunna vänta att just den, som är äldst i tjänsten och för öfrigt visat sig lämplig samt under hela sin tjänstetid uppträdt nyktert och fullkomligt juste, skulle komma i åtanke. Så är tyvärr icke alltid fallet, utan befordras ofta någon yngre. Att ett sådant sätt att befordra inom en kär uppväcker misstämning är ju naturligt, och om det dessutom skulle undergräva disciplinen samt aktingen för den befordrande och hans gunstling, är det förlätligt. Hvem, som än vinner på det, inte blir det kåren. Hvad skall för öfrigt den utomstämning få för tanke? Så vida han ej känner förhållan-

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSÄFFÄREN Stockholm
E. Bergström & Co.
Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Geffe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.

Specialaffär för
Brandmateriel.

dens, tänker och säger han med all säkerhet, att de "hoppade" äro personer utan alla möjligheter att komma framåt, personer, som misskött sig och visat sig sakna all intelligens samt oförmögna att utöfva ett förmånskap. Man lär ju så länge man lever, heter det och gifvet är ju, att har en person tjänat i en kår t. ex. 10 år har han följaktligen större praktik och duglighet i brandtjänsten än en, som tjänat i samma kår t. ex. 5 år, men den yngre blir ändå befordrad före den äldre, oaktadt hans lämplighet för tjänsten ej visat sig mera framstående än den andres.

Hvarför blir han då befordrad? Jo, säkert har han förstått att vid alla tillfällen, där så kunnat ske, hålla sig framme, d. v. s. "fjäska", ett förfaringssätt, som den andre ej gillat, utan kanske afskytt. Detta sätt att hålla sig framme imponerar kanske på en del vederbörande, och när så befordran inom kåren skall ske, är han den mest "lämplige".

Definitionen på ordet lämplig är i detta fall svår att gifva och skulle nog vara svår att försvara äfven för den befordrande.

Önskligt vore därför om vid befordring toges litet mera hänsyn till rättvisa och billiga fordringar så att om en brandman är lämplig till befordran så bör han också blifva det, oafsedt rent personliga intressen. Vi arbeta ju alla på att komma framåt här i lifvet, ingen kan väl därför förtycka att jag tagit till orda i en för oss så viktig fråga.

Ö.

Biograferna och eldfarligheten.

Svenska brandchefsföreningen har uppdragit åt brandchefen i Sundsvall, kepten G. Hellgren, redaktör för Tidskrift för brandväsendet, att jämte ett par andra personer framlägga förslag rörande biograferna och eldfarligheten. De bestämmelser som hittills tillämpats ha varit ganska skiftande, hvarför man nu vill söka få till stånd ett enhetligt reglemente, helst för hela landet. Statens biografbyrå ställer sig intresserad för frågans lösning.

Frågor och svar.

Frågor.

3. Hvad kan Svenska Brandmannaförbundets styrelse och förbundets olika lokalafdelningar göra för att vinna största möjliga anslutning till förbundet.

— b —

Notiser.

200 "Pumprapid" på Malmöutställningen.

Aktiebolaget S. Henrikssons sprutfabrik i Stockholm har till skydd i händelse af eldsutbrott på Baltiska utställningen gratis till utställningens förfogande ställt 200 stycken eldsläckningsapparater Pumprapid.

Sundbyberg.

Stockholms länsstyrelse har nu i utfärdad kungörelse fastställt brandordning för Nya Hagalunds municipal-samhälle. Enligt denna skall brandkåren utgöras af dels en fast sådan, bestående af brandchef, vice brandchef samt minst 20 ordinarie brandmän, dels och af en reservkär, bestående af alla inom samhället bosatta manliga personer i åldern 20—35 år. Vidare skall särskild brandvakt hållas och brandtelegraf skall införas i enlighet med brandstyrelsens bestämmelser efter förslag af brandchefen.

Brandstyrelsen skall bestå af tre ledamöter och två suppleanter, och skall brandchefen äga rätt att närvara vid styrelsens förhandlingar samt att göra erinringar, men ej deltaga i besluten.

Karlskrona.

Brandkåren har under år 1913 uttryckt 35 gånger, däraf för eldsvåda eller eldsvädetillbud 19 ggr, för sold 9 ggr, och för falskt alarm 7 ggr. Eldsläckningen har utförts med i: ett fall 3 ledningar från 2 brandposter. 4 ledningar från 2 ångsprutor och 1 ledning från flodsprutan Phoenix, ett fall 4 ledningar från tre brandposter och 2 ledningar från 1 ångspruta, samt fem fall 1 ledning från 1 brandpost. Öfriga mindre eldsvådor hafva släckts med assuranssprutor eller annan redskap. Slanglängden, tillhörande staden, som vid eldsvådor varit använd, utgör sammanlagt 2,285 meter. Vägslängden, som under brandkårens utryckningar tillryggalagts, uppgår till 40,81 km. Ambulansvagnen har under året uttryckt 125 ggr, däraf 31 ggr för olycksfall.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag tillverka sug- och spolslangar samt tekniska Gummivaror af alla slag.

Afdelningskontor och nederlag: **SKEPPSBRON 4, GÖTEBORG.**